

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA			
CÓDIGO			
MATERIA	Debuxo Técnico I		
DISCIPLINA	Técnicas de representación		
TITULACIÓN	Técnico Superior en Arte Dramática		
ESPECIALIDADE	Escenografía		
ITINERARIO			
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	1º
CRÉDITOS ECTS	4		
CARÁCTER	Obrigatoria		
DEPARTAMENTO	Escenografía		
CENTRO	Escola Superior de Arte Dramática de Galiza		
COORDINADOR/A			
DOCENTE	<p>Nome e apelidos: María Sarmiento Rivas Horario titorías: http://www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titorias Despacho: Departamento Escenografía Contacto: mariasarmiento@edu.xunta.es</p>		
DESCRICIÓN	Principios xerais das técnicas de representación técnica. Coñecemento básico das técnicas instrumentais do debuxo técnico. Representacións técnicas básicas. Representación técnica bidimensional de obxectos do cotián.		
COÑECEMENTOS PREVIOS	Ningún.		
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☐ Castelán ☐ Inglés ☐		
2. COMPETENCIAS			
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DA TITULACIÓN			
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.		
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.		
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.		
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.		
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.		
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.		
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade, aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar as canles adecuadas de formación continuada.		
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.		
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.		
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.		
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance coa responsabilidade cara o patrimonio cultural e medioambiental.		
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social verbo da importancia do patrimonio cultural, da súa incidencia nos diferentes ámbitos e na súa capacidade de xerar valores significativos.		
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN			
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.		
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.		
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.		
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.		
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE			
EE1	Concibir as ideas e propostas que fundamentan a creación do deseño, explorando a dinámica do espazo, do corpo e da luz, valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.		
EE2	Proxectar a composición do deseño a través do uso do coñecemento dos procedementos técnicos e de representación.		
EE3	Planificar e facer o seguimento do proceso de realización da creación, aplicando as metodoloxías de traballo pertinentes.		
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.		
3. OBXECTIVOS PARA DEBUXO TÉCNICO I		COMPETENCIAS VINCULADAS	
1. Entender o debuxo técnico como unha linguaxe universal que nos permite expresar gráfica e obxectivamente unha realidade.		T6, T8, T11, X3, X5, EE1, EE5	
2. Desenvolver as destrezas necesarias para expresarse cos instrumentos específicos do debuxo, utilizando as técnicas gráficas axeitadas e ofrecendo solucións claras, precisas e obxectivas.		T1, T14, T15, X1, X5, EE2, EE3	
3. Desenvolver a visión espacial para ser quen de relacionar, situar e comparar as formas tanto no espazo real como a súa correspondencia no		T2, T8, T17, X3, X5, EE2, EE5	

espazo do debuxo.				
4. Coñecer e comprender as regras do debuxo técnico para interpretar a representación de formas como imaxe da realidade.		T1, T7, T11, T16, X1, EE1, EE5		
5. Usar os métodos e coñecementos propios do debuxo técnico na investigación e solución razoada de problemas científicos e técnicos.		T12, T13, T14, T17, X6, EE3		
6. Aceptar a normalización como convencionalismo universal que simplifica e facilita o entendemento da representación ou racionalización da produción dunha determinada realidade.		T2, T7, T15, T16, X6, EE2		
4. CONTIDOS PARA DEBUXO TÉCNICO I				
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS		
1. Útiles de debuxo.	1.1. Soporte. 1.2. Lapis. 1.3. Xogo de escuadra e cartabón. 1.4. A regra. 1.5. O compás. 1.6. Os estilógrafos. 1.7. As plantillas. 1.8. Manexo das escuadras.	1		
2. Trazados fundamentais do debuxo técnico.	2.1. Paralelismo. 2.2. Perpendicularidade. 2.3. Mediatriz. 2.4. Bisectriz. 2.5. Ángulos: tipos, construción e operacións. Arco capaz.	4		
3. Figuras xeométricas e aplicacións ao deseño.	3.1. Triángulos. 3.2. Cuadriláteros. 3.3. Polígonos regulares. 3.4. Tanxencias e enlaces. 3.5. Curvas técnicas. 3.6. Curvas cónicas.	6		
4. Transformacións xeométricas de figuras planas e aplicacións ao deseño.	4.1. Simetría. 4.2. Xiro. 4.3. Traslación. 4.4. Semellanza e proporcionalidade ou homotecia.	4		
5. Introducción á normalización.	5.1. A normalización. 5.2. Fins e vantaxes da normalización. 5.3. Definicións.	1		
6. Escalas	6.1. Definicións. 6.2. Designación. 6.3. Inscrición. 6.4. Escalas.	1		
7. Pregado de planos.	7.1 Requisitos. 7.2 Formato de arquivado. 7.3 Posición do cadro de rotulación. 7.4 Pregado manual.	1		
8. Rotulación.	8.1 Definicións. 8.2 Requisitos xerais. 8.3 Dimensións.	1		
9. Representación gráfica normalizada: escenografías e instalacións efímeras.	9.1. Escenografías. 9.2. Escaparatismo. 9.3. O museo e a museografía: exposicións. 9.4. Stands comerciais.	15		
TOTAL SESIÓNS		34		
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE				
ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL	
Actividades introdutorias	1		1	
Exposición práctico-teórica	12		12	
Traballos de aula	17		17	
Traballo autónomo		70	70	
Titorías individuais e/ou de grupo		10	10	
Actividades de avaliación. Probas	4		4	
Actividades de avaliación. Revisión		2	2	
TOTAL		34	82	116
6. METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE				
Actividades	Descrición			
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.			
Exposición práctico-teórica	Exposición por parte da profesora dos contidos propios da materia, e das directrices para a execución de traballos ou exercicios a desenvolver polo estudante.			
Traballo de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante			

Traballo autónomo	O alumnado debe desenvolver a análise e resolución de parte dos exercicios sen ser guiado pola profesora.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Titorías individuais	Entrevista que o/a alumno/a mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.	
Titorías de grupo	Entrevista que o grupo mantén coa profesora para asesoramento e/ou desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Láminas de aula.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	60%
Traballo autónomo.	T1, T2, T15, X5, X6, EE3	40%
NOTA: Todas as láminas e traballos deberán ter unha cualificación mínima de 5 para poder facer media.		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Láminas de aula suspensas ou non presentadas.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	25%
Traballo autónomo suspenso ou non presentado.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5.	25%
Exame práctico.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5.	50%
NOTA: Tanto as láminas como os traballos e o exame deberán ter unha cualificación mínima de 5 para poder facer media.		
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Láminas de aula.	T1, T2, T6, T7, T8, T11, T12, T14, T15, T16, T17, X1, X3.	15%
Traballo autónomo.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	15%
Exame práctico.	T13, X5, X6, EE1, EE2, EE3, EE5	70%
NOTA: Tanto as láminas como os traballos e o exame deberán ter unha cualificación mínima de 5 para poder facer media.		
8. BIBLIOGRAFÍA		
Referencias básicas:		
<ul style="list-style-type: none"> • RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1984. • ÁLVAREZ, J., CASADO, J.L. y GÓMEZ, Mª D. Dibujo técnico. 1º Bachillerato. Madrid: S.M., 2008. • GONZÁLEZ MONSALVE, Mario; PALENCIA CORTÉS, Julián. Dibujo técnico. Sevilla: Gráficas San Antonio, 1988. • BACHMANN, Albert ; FORBERG, Richard. Dibujo técnico. Barcelona: Idea Books, 1982. • ALVAREZ BENGUA, Víctor; RODRÍGUEZ DE ABAJO, F. Javier. Dibujo técnico. San Sebastián: Donostiarra, 1990. • GONZÁLEZ MONSALVE, M. y PALENCIA CORTÉS, J. "Trazado Geométrico", Los autores. Sevilla, 1970. • GONZÁLEZ MONSALVE, J. y PALENCIA CORTÉS, J. "Normalización industrial" , Los autores. Sevilla, 1973. 		
Referencias complementarias:		
<ul style="list-style-type: none"> • VV.AA. Normas UNE sobre dibujo técnico. Madrid: AENOR, 2001. • VV.AA. Diccionario terminológico: dibujo técnico. Barcelona: Larousse, 1998. • ARRIBAS GONZÁLEZ, J., NIETO OÑATE, M. y REBOTO RODRÍGUEZ, E. Representación de superficies: aplicación al dibujo técnico. Universidad de Valladolid, 1999. • SCHNEIDER, W. y SAPPERT, D. Manual práctico de dibujo técnico. Barcelona: Reverte, 2001. • RODRÍGUEZ DE ABAJO, F.J. Y ALVARES BENGUA., Curso de Dibujo Geométrico y Croquización, Edit. Donostierra. San Sebastián.1992. • LEICEAGA BALTAR, X. Normas Básicas de Dibujo Técnico. AENOR Madrid.1.994. • REVILLA BLANCO. Acotación. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • REVILLA BLANCO. Vistas y Visualización de las Piezas. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • RODRÍGUEZ DE ABAJO Y GALARRA ASTBIA, R. Normalización del Dibujo Industrial. Edit. Donostierra. San Sebastián.1.993. • GHYKA, M. Estética de las proporciones en la naturaleza y en las artes. Barcelona: Poseidón, 1977. • SAINZ, J. El dibujo de arquitectura. Nerea, 1990. 		
9. OBSERVACIONES / RECOMENDACIONES		
<ul style="list-style-type: none"> • Esta guía podería estar suxeita a cambios, co coñecemento previo do alumnado, segundo as necesidades ou a evolución do curso en cuestión. • Os exames e entregas deberán axustarse aos prazos e hora indicados pola profesora da materia ou Xefatura de Estudos, o seu non cumprimento implicará a non superación destes. • Os traballos por escrito deberán presentarse segundo os criterios establecidos polo centro en relación ao modelo, desenvolvemento e adecuación estilística e ortográfica (IP701.16 no apartado 7 do Manual de Calidade). Os traballos que non reúnan tales requisitos serán devoltos para revisión. 		